

ראיון עם ינון לירן

רם סופר

הזוג הישראלי אהוד פרידלנדר-ינון לירן הדהים את עולם הבריידג' וזכה בצורה משכנעת באליפות העולם לזוגות. בתוך מספר ימים לאחר שובם לארץ הספיק ינון לירן להתראיין בתכנית הבוקר של הטלוויזיה וכן בעיתונות. בראיון הנוכחי ניסינו לעסוק פחות בפרטים אישיים פיקנטיים ויותר בנושאי בריידג' מקצועיים.

אודי הוא שחקן שונה מרוב השחקנים בני גילו שהתאמנתי איתם במסגרת נבחרות הצעירים. אז היינו יותר דידקטיים ופחות יצירתיים. למדנו היטב את רזי ההכרזה עם דוד בירמן, והמשחק היה בנוי יותר על מניעת טעויות ופחות על יצירתיות והשראה. אודי חושב על המשחק בצורה הרבה יותר אינטואיטיבית ומרבה לאלתר. במונחי מוזיקה הוא דומה לנגן ג'ז.

ואתה כנגן קלאסי מעדיף דווקא לשתף פעולה עם סגנון כזה?
זה אולי יפתיע אותך, אבל התשובה היא כן. אין ספק שאני יותר סולידי באופי שלי, וכך אנו משלימים זה את זה. לאמיתו של דבר, בבריידג' רצוי ששני בני הזוג יהיו מעט שונים זה מזה. אם שני השותפים יצירתיים מדי, הם "הורסים" אחד לשני וקשה להגיע לתיאום ולתוצאות טובות. המצב הזה שאחד מבני הזוג הוא שחקן יצירתי והשני משחק הרבה יותר סולידי, קיים בשותפויות מובילות רבות בארץ ובעולם.

מדברים הרבה על "כימיה" בין השותפים. מה בעצם גורם לשותפות אחת להצליח יותר ולשותפות אחרת של שחקנים באותה רמה להצליח פחות?

אני חושב שהעניין המרכזי הוא להבין את הסגנון של השותף. יותר חשוב שתדע מה השותף יכריז עם יד מסוימת מאשר מה אתה היית מכריז עם אותה יד. בשותפויות הטובות ביותר כל אחד מהשחקנים יודע לאפיין במדויק את שותפו ולהתאים את עצמו אליו. כל זוג בונה מעין שפה משלו שנובעת מהיכרות קרובה בין שני השותפים.

מה לגבי היחסים האישיים בין השותפים?

מטבע הדברים קיימים זוגות מצוינים בבריידג' שהם גם חברים טובים מחוץ לשולחן, אבל זה לא מהווה תנאי הכרחי להצלחה. יצא לי להכיר זוגות מעולים, אלופי אירופה, שלא היו ביניהם יחסים טובים. אפילו היו מקרים שבני הזוג לא היו מדברים ביניהם מחוץ לשולחן הבריידג'. עם זאת, בזמן התחרות חשוב מאוד שיהיו עידוד הדדי ויחסים טובים. כל שחקן צריך לנסות

ינון, בצעירותך היית מוזיקאי קלאסי (צ'לן) במשך שנים רבות. האם אתה רואה קשר בין מוזיקה לבריידג'?

אני בהחלט מוצא קשר. שני התחומים הם אנליטיים. מחקרים שנעשו על פעולת המוח הראו קשר בין מוזיקה למתמטיקה. שני התחומים מכילים תבניות דומה.

וברידג' דומה למתמטיקה?

החשיבה בבריידג' כוללת אלמנטים הסתברותיים, מכאן שמשחק הבריידג' מכיל בתוכו את אחד מתחומי המתמטיקה.

האם יש דמיון בין שותפות בבריידג' לשני נגנים העושים יחדיו מוזיקה קאמרית?

בהחלט כן. המהות של משחק הבריידג' היא להבין את השותף שלך ואת מחשבותיו שמתבטאות בקלפים. גם במוזיקה קאמרית (לשני נגנים או יותר) עליך להבין את שותפך, להכיר את סגנון הנגינה שלהם, לצפות מראש מה יעשו ולהתאים את עצמך תוך כדי ביצוע לאופי הנגינה שלהם.

כל הדברים האלה קורים גם בבריידג' עם השותף תוך כדי משחק. **ספר קצת על השותף שלך, אודי פרידלנדר.**

אודי הוא שחקן בריידג' מקצוען. במשך תקופה ארוכה יצא לו שם של שחקן אינדיבידואליסט בעל כישרון רב, משחק יד משובח, קריאת קלפים מעולה התמצאות נפלאה בשולחן. עם השנים אודי פיתח גישה מקצועית יותר והשתפר באופן ניכר בתחומי ההכרזה והתיאום עם השותף בהגנה. כך הוא הגיע לרמות הגבוהות ביותר.

האם הסגנון שלו שונה מזה של רוב השחקנים בארץ?

ברצוני להוסיף שבתחרויות קבוצות גורם המזל משפיע פחות מאשר בתחרויות זוגות. בקבוצות אנו רואים אותם זוגות זוכים באותן תחרויות שוב ושוב. בזמנו גרוצו ובלדונה האיטלקים היו הטובים מכולם, והם זכו בסדרה ארוכה של אליפויות אירופה והעולם לקבוצות – זה לא היה מזל. אבל בזוגות לא בטוח שהיו לוקחים תמיד.

מה עושה זוגות ברמה עולמית גבוהה טובים יותר מזוגות אחרים?

קודם כל אימון. מקצוענים מקדישים לבריידג' זמן רב מחייהם, עובדים המון על השיטה ונמצאים בכושר טוב כי הם מרבים להשתתף בתחרויות ברמה גבוהה. זהו סוד ההצלחה. בנוסף, לזוגות הטובים ביותר יש יכולת מנטלית להתעלות גם אחרי תחרויות לא טובות.

כיצד התכוננתם לתחרות הזאת?

לפני האליפות הזאת עברנו ביסודיות על השיטה שלנו כדי להכיר אותה טוב יותר וקיימנו אימונים באינטרנט. עם זאת, אינני מקצוען ויש לי עבודה במשך היום. אז ברור לחלוטין שכמות ההשקעה שלנו לא הייתה קרובה לזוגות הבכירים בעולם.

האם יש אפשרות שבעקבות ההצלחה תהפכו לזוג מקצועני? תמיד יש אפשרות, אבל זה תלוי בהצעות שנקבל ובהחלטות שלנו. כרגע כל זה רק בגדר ספקולציה. עוד לא נבחנה הצעה ממשית לשינוי אופי הקריירה.

בעוד כשנה תשתתף נבחרת ישראל ב"ברמודה בול" בהודו. האם קיימת אפשרות שאתה ואודי תופיעו שם בשורות הנבחרת?

אני סבור שהנבחרת שזכתה באליפות אירופה הביאה הישג חסר תקדים, וזו הנבחרת שצריכה לנסוע להודו. אם כך יקרה, אני מאמין שיש לה סיכוי גבוה להתמודד על המקומות הראשונים.

להעצים את היכולות של שותפו ולא להתעסק יותר מדי בטעויות. **ינון, אתה ידוע כבר שנים כאחד משחקני הבריידג' המובילים בארץ, אבל לא צברת יותר מדי הישגים בקנה מידה עולמי, והנה פתאום הישג כזה. איך זה קורה?**

הסיפור מתחיל מהדור הצעיר בארץ שבכל פעם מתעלה על הדור הקודם. פרט לאחים הרבסט שהחזיקו את הבריידג' הישראלי על גבם במשך כשלושים שנה, נבחרת ישראל הנוכחית אלופת אירופה מורכבת מ"ארבעת המופלאים" – רון שוורץ, לוטן פישר, אלון בירמן ודרור פדון – כולם צעירים שהגיעו במהירות לרמות הגבוהות ביותר, כולם מקצוענים ומצליחים בתחרויות הכי נחשבות בעולם כבר מגיל צעיר. הם הפכו את ישראל למעצמת בריידג' מהשורה הראשונה בעולם.

לשחקנים כמוני וכמו אודי יש הזדמנות להתחרות נגד שחקנים אלה בצורה קבועה ברמה הארצית, וכפועל יוצא מכך רמת המשחק שלנו עולה. למעשה, פרט לחברי הנבחרת יש שחקנים ישראלים נוספים שנמצאים ברמות הבינלאומית הגבוהות ביותר. זאת הסיבה שאף על פי שאיננו מוכרים כל-כך בעולם, אנחנו מסוגלים לקחת תחרות כמו אליפות העולם לזוגות.

בכל זאת, ההישג הזה ממש יוצא דופן. לקחתם מקום ראשון בהפרש של כמעט 3%.

התחרות הזאת הייתה עבורנו פריצת דרך. לפני כן היה לנו ניסיון בינלאומי עם תוצאות ממוצעות. כאן הכול התחבר – יציבות, ריכוז ומזל. בריידג' הוא תחום ספורטיבי לכל הדעות. בתחרות בודדת גם זוג פחות מנוסה יכול למצוא את עצמו במקום הראשון.

כאחד הראיונות ציינת שאף זוג לא זכה באליפות העולם לזוגות פעמיים – האם לדעתך הניצחון הוא עניין של מזל?

הישג ברמה כזו בתחרות זוגות קשה לשחזר. קיימות תחרויות נוספות בארץ ובעולם, וכמובן שתמיד ננסה לעשות את המיטב בכל תחרות, אבל אני רואה בניצחון הזה הישג של פעם בחיים.